

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/49/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117210101
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8117210101.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Anny Ilčinovej v sporovej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: Y. G., M.. X.X.XXXX, Q. U., Č. XXXX/XX, o zaplatenie 45,70 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 25Csp/97/2017-85 z 15.2.2018, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby o úrok z úveru vo výške 19,90 % zo sumy 45,70 eur od 16.12.2016 do zaplatenia, vo výroku o zamietnutí žaloby o úrok z omeškania z úroku z úveru vo výške 5 % zo sumy 0,91 eur od 16.12.2016 do zaplatenia, ako aj vo výroku o trovách konania.

Odmieťa odvolanie proti výroku o úroku z omeškania 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 45,70 eur od 16.12.2016 do zaplatenia.

Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 45,70 eur s úrokom vo výške 0,91 eur, poplatkami za poistenie vo výške 1,37 eur a spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 45,70 eur od 16.12.2016 do zaplatenia, a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Určil, že žalobca má právo na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %.

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 1.500,- eur, ktorý však žalovaná riadne a včas nesplácala a dostala sa do omeškania. Úroková sadzba predstavovala 19,9 % ročne a poplatok za poskytnutie úveru 100,- eur. V zmluve o úvere zo 16.12.2013 bola uvedená výška splátky 55,87 eur, termín konečnej splatnosti dňa 15.12.2016, počet splátok 36, RPMN 28,47 % a priemerná RPMN 45,94 %. Celková čiastka, ktorú mala žalovaná zaplatiť bola vo výške 2.111,32 eur a poplatok za poistenie schopnosti splácať úver 1,37 eur. Žalovaná nezaplatením splátky prvýkrát porušila zmluvu v decembri 2015 a neskôr v auguste 2016. Od novembra 2016 úver prestala uhrádzať. Žalobca dňa 15.12.2016 úver zosplatnil, na čo bola žalovaná upozornená. Žalovaná od poskytnutia úveru do dátumu zosplatnenia uhradila istinu vo výške 1.444,88 eur. K úhrade jej teda zostala suma 55,12 eur, pričom žalobca si v konaní uplatňoval sumu 45,70 eur. Žalovaná na úrokoch zaplatila sumu 510,57 eur pričom do zosplatnenia mal byť uhradený úrok vo výške 511,48 eur. Žalovanej teda zostalo k úhrade 0,91 eur.

3. Na základe toho súd priznal žalobcovi vo vzťahu k žalovanej istinu vo výške 45,70 eur, úroky vo výške 0,91 eur a poplatky vo výške 1,37 eur. Žalobca žiadal aj úrok z úveru vo výške 19,90 % ročne z nezaplatenej istiny 55,12 eur od 16.12.2016 do 15.12.2016. Keďže žalobca ani na výzvu súdu

nevysvetlil, z akého dôvodu žiada úroky z úveru takto zmätočne, súd v tejto časti žalobu zamietol. Čo sa týka úrokov z úveru vo výške 19,90 % ročne zo sumy 45,70 eur od 16.12.2016 do zaplatenia, súd vychádzal z toho, že po zosplatnení úveru veriteľ už nemá nárok na úroky z úveru, ale len na úroky z omeškania. Predčasné zosplatnenie úveru je už sankčný právny inštitút a umožňuje veriteľovi okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Dohodnutý úrok predstavuje cenu, za ktorú veriteľ poskytuje dlžníkovi k dispozícii istinu. Tento zisk predstavuje práve dohodnutý úrok splácaný v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Vznikom možnosti opätovane okamžite disponovať celou sumou požičaných peňažných prostriedkov však veriteľ stráca nárok na úroky za požičané peňažné prostriedky od spotrebiteľa. Vzhľadom na tieto skutočnosti potom súd žalobu v časti o zaplatenie úrokov z úveru po zosplatnení úveru ako nedôvodnú zamietol.

4. Čo sa týka úrokov z omeškania, súd pre rovnakú zmätočnosť dátumov zamietol úroky z omeškania zo sumy 55,12 eur od 16.12.2016 do 15.12.2016. Úrokov z omeškania zo sumy 45,70 eur od 16.12.2016 do zaplatenia, tieto súd žalobcovi priznal. Súd zamietol žalobu aj v časti úrokov z omeškania z nezaplatených kapitalizovaných úrokov z úveru od 16.12.2016 do zaplatenia.

5. Pokiaľ ide o úroky z omeškania, súd vychádzal z rozsudku Najvyššieho súdu ČR č.k. 35Odo/101/2002 zo dňa 24.3.2004, ktorý vychádzajúc z právnej úpravy obsahovo zhodnej so slovenskou, uviedol, že podľa štandardného výkladu podávaného súdnou praxou definícia príslušenstva pohľadávky obsiahnutá v ustanovení § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka platí aj pre obchodné záväzkové vzťahy. Úroky, úroky z omeškania a poplatok z omeškania sú teda podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky, ktorou sa v zmysle tohto ustanovenia a v nadväznosti na definíciu záväzkového vzťahu v § 488 Občianskeho zákonníka rozumie peňažné plnenie (istina), na ktorú má veriteľ právo podľa hlavného záväzkového vzťahu, ku ktorého zmene (potiaľ, že sa môžu nárokovať aj sankcie za omeškanie s platením) dochádza priamo zo zákona práve až omeškaním dlžníka. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným záväzkovým vzťahom hlavným. Splnením hlavného záväzku (alebo iným zo spôsobov jeho zániku) zaniká (končí) aj akcesorický záväzok úrokový; pretrváva len povinnosť zaplatiť už dospelé úroky. Tým, že včas nesplatí úroky z istiny, sa dlžník dostáva do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu (istiny). Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva (tu úroky z omeškania z dojednaných úrokov) potom veriteľ nemá preto, že ani Občiansky ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Inak povedané, ani Obchodný ani Občiansky zákonník nezakotvujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky.

6. Ak sa teda rozumie pohľadávkou v zmysle úpravy obsiahnutej v ustanovení § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka istina (plnenie z hlavného peňažného záväzku), potom nemôže nárok na príslušenstvo z príslušenstva pohľadávky plynúť ani z dikcie ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Názor, že možno priznať úrok z omeškania alebo poplatok z omeškania z príslušenstva pohľadávky, odôvodnený len úpravou obsiahnutou v poslednom označenom ustanovení (§ 517 ods. 2 OZ), by totiž bez väzby na ustanovenie § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka viedol k absurdnému záveru, že takto priznané príslušenstvo z istiny už nie je príslušenstvom pohľadávky, ale novovzniknutou samostatnou pohľadávkou. Úprava obsiahnutá v § 517 ods. 2 OZ, ako úprava všeobecná vo vzťahu ku všetkým občianskoprávnym záväzkom, pomenováva príslušenstvo, ktoré možno pri omeškaní s plnením peňažného dlhu (s plnením hlavného peňažného záväzku) žiadať vedľa istiny v prípadoch, kedy zákon o kvalite príslušenstva mlčí (ak neustanovuje zákon, že dlžník je povinný platiť poplatok z omeškania, má veriteľ právo požadovať úrok z omeškania). Ďalej odôvodnenie cituje diela, ktoré sa taktiež prikláňajú k názoru, že dojednané úroky sa nestávajú súčasťou istiny, a preto sa ďalej neúročia.

7. Najvyšší súd ČR má tiež za to, že dikcia § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka (čo do slovného spojenia „peňažný záväzok“) oporou pre iný výklad riešeného problému nie je. Tým nie je dotknuté právo účastníkov dohodnúť sa (typovo napríklad v medziach zmluvy o úvere), že dojednané úroky sa stanú súčasťou istiny (že k nej podľa dohody účastníkov budú pripočítané) a následne potom právo veriteľa požadovať, aby dlžník pre prípad omeškania s platením takto zvýšenej istiny platil dojednanú alebo zákonom stanovenú sadzbu úrokov z omeškania. Uvedené však nič nemení na skutočnosti, že sa takto opäť úročí len istina a nie príslušenstvo pohľadávky. Podľa záveru Najvyššieho súdu ČR teda záver založený na úvahe, podľa ktorej zákon (Obchodný zákonník v spojení s Občianskym zákonníkom)

priznávajú veriteľovi bez ďalšieho aj právo úročiť zákonné príslušenstvo pohľadávky (žiadať úroky z omeškania z dojednaných úrokov) je nesprávny.

8. Žalobca si uplatňoval úroky z omeškania z kapitalizovaných úrokov vo výške 0,91 eur od 16.1.2016 do zaplatenia. Vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu však súd v tejto časti žalobu zamietol.

9. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Poukázal na to, že žalobca bol v konaní neúspešný len v nepatrnej časti a súd mu preto priznal náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 %.

10. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca, a to len proti výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, ako aj proti súvisiacemu výroku o trovách konania a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobe vyhovel aj v časti o zaplatenie zmluvného úroku 19,9 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 45,70 eur od 16.12.2016 do zaplatenia a úroku z omeškania 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 45,70 eur od 16.12.2016 do zaplatenia, vrátane úroku z omeškania zo zmluvných úrokov, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

11. Odvolanie odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

12. Poukázal na to, že má nárok na zaplatenie úroku od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Z podstaty úroku ako ceny za používanie peňažných prostriedkov možno vyvodiť, že povinnosť dlžníka platiť úrok trvá až do doby vrátenia úveru. V tom zmysle upravuje trvanie povinnosti platiť úrok aj § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka. Vzhľadom na dispozitívnosť ustanovenia strany si môžu vznik a zánik povinnosti platiť úroky, t.j. dobu, počas ktorej má dlžník platiť úroky v zmluve o úvere, dojednať odchýlne.

13. Vychádzajúc z ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje.

14. Pokiaľ ide o aplikáciu § 506 Obchodného zákonníka, toto ustanovenie upravuje špecifický prípad odstúpenia od zmluvy veriteľom pri omeškaní dlžníka, ktoré môže veriteľ vylúčiť, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky podobu dlhšiu ako 3 mesiace. Toto odstúpenie nespôsobuje zánik záväzku ex tunc. Ako to vyplýva priamo z dikcie ustanovenia, naďalej trvá právo veriteľa, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi, táto povinnosť odstúpením od zmluvy nezaniká. Ide o právny inštitút určený na ochranu veriteľa a jeho využitím sa veriteľ nemôže dostať do horšieho právneho postavenia v akom bol pred odstúpením od zmluvy, situácia totiž nastala pre neplnenie si povinností dlžníka.

15. Takýmto záverom nasvedčuje súdna prax viacerých súdov SR (ktorých rozhodnutia žalobca v odôvodnení svojho odvolania citoval) a tieto závery podporuje aj okolnosť, že nebola prijatá pôvodne zamýšľaná zmena Občianskeho zákonníka (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), podľa ktorého úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565. Takéto znenie novely Občianskeho zákonníka nikdy nebolo legislatívne prijaté, čo len utvrdzuje žalobcu v správnosti jeho názoru na to, že mu patria úroky z úveru aj po zosplatnení úveru.

16. Na základe rovnaných princípov má žalobca nárok aj na úrok z omeškania zo zmluvných úrokov. Totiž ak došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, stala sa splatnou ku dňu vyhlásenia tejto splatnosti nielen istina, ale aj kapitalizované úroky z úveru. V prípade, ak ich žalovaný dlžník neuhradí, dostáva sa aj s touto sumou do omeškania, v dôsledku čoho postihuje dlžníka sankcia za nedodržanú lehotu splatnosti v podobe úrokov z omeškania. V prípade, ak veriteľ tieto úroky z omeškania si uplatní v zákonnej výške, má na ich zaplatenie nárok.

17. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

18. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

19. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie vo vzťahu k napadnutej časti rozhodnutia zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

20. So zreteľom na obsah odvolania žalobcu, v odvolacom konaní bol preskúmaný výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá v rozsahu, v akom sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania, a preto výrok rozsudku, ktorým bolo žalobe vyhovené, ktorý odvolaním žalobcu napadnutý nebol, v odvolacom konaní preskúmaný nebol a ako taký nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods. 2 CSP).

21. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

22. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (platného a účinného v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy medzi sporovými stranami) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

23. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

24. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Zákon o spotrebiteľských úveroch) účinného v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

25. V prejednáwanej veci bolo nepochybne preukázané, že zmluvný vzťah medzi sporovými stranami bol uzavretý 16.12.2013 úverovou zmluvou, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 1.500,- eur. Úroková sadzba predstavovala 19,9 % ročne a poplatok za poskytnutie úveru predstavoval sumu 100,- eur. V zmluve bola dojednaná aj výška splátky (55,87 eur), termín konečnej splatnosti bol stanovený na deň 15.12.2016. RPMN bola stanovená vo výške 28,47 % a priemerná RPMN vo výške 45,94 %. V dôsledku porušenia povinnosti žalovanej riadne splácať predmetný úver, žalobca využil svoje právo vyplývajúce z predmetnej zmluvy o úvere a 15.12.2016 úver zosplatnil.

26. Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu treba predovšetkým poukázať na to, že pokiaľ ide o návrh na zmenu rozsudku súdu prvej inštancie v polohe priznania úroku z omeškania 5 % ročne nezaplatenej istiny vo výške 45,70 eur od 16.12.2016 do zaplatenia, bol tento nárok žalobcovi priznaný napadnutým rozsudkom v bode I, kde je jednoznačne stanovené, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 45,70 eur od 16.12.2016 do zaplatenia.

27. Preto v tejto časti ide o odvolanie proti výroku rozsudku, ktorým bolo žalobe žalobcu v skutočnosti vyhovené, a takéto odvolanie treba kvalifikovať ako odvolanie podané neoprávnenou osobou v zmysle § 386 písm. b) CSP, nakoľko žalobca nemôže byť oprávnený na podanie odvolania proti výroku rozsudku, ktorým mu bol nárok uplatňovaný v odvolacom konaní riadne priznaný, a to v tej výške, ktorú si v odvolacom konaní uplatňuje. Preto postupom podľa § 386 písm. b) CSP odvolací súd odvolanie v tejto časti odmietol.

28. Pokiaľ ide o zmluvné úroky (t.j. úroky z úveru vo výške 19,9 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 45,70 eur od 16.12.2016 do zaplatenia), treba konštatovať, že závery súdu prvej inštancie sú v tomto smere správne.

29. Je nepochybné, že vyššie uvedená úverová zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou, je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľkou, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že na predmetnú zmluvu je nutné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

30. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je zásada, podľa ktorej nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

31. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

32. Úverové obdobie, teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ však si účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby (do splatnosti úveru) nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny strop (limit).

33. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z.

34. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

35. V predmetnej veci súd prvej inštancie správne uzavrel, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. Takýto záver vyplýva z ustálenej súdnej praxe aj slovenských súdov (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/98).

36. Takýto záver Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažaniu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.

37. Odvolací súd poukazuje na to, že pokiaľ veriteľ (v danom prípade žalobca) pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatnenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru.

38. Správne túto situáciu vyhodnotil súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia a v závislosti od toho upravil sumy, ktoré je možné priznať žalobcovi a správne uzavrel, že nie je možné priznať úroky

z úveru za čas po splatnosti celého úveru, pokiaľ tu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania tak, ako to vyplýva z citovaného uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Obo/143/98.

39. Existujú však aj odlišné názory, podľa ktorých dispozitívna norma neobmedzuje dobu na poskytnutie finančných prostriedkov a kým úroky z omeškania sú sankciou tak úroky sú odmenou za užívanie si peňazí, a preto ich treba platiť až do ich vrátenia (napr. rozsudok NS ČR z 27.6.2007 sp.zn. 33Odo/657/2005).

40. Zásadný posun v prejednávanej otázke predstavuje v spotrebiteľských právnych veciach judikatúra Súdneho dvora Európskej únie.

41. Súdny dvor výkladom Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách stanovil zásadne pravidlo pre kvalifikáciu zmluvnej podmienky za nekalú, ak sa odkláňa od dispozitívnych noriem zákona v neprospech spotrebiteľa (napr.C-415/11, AZIZ) cit. „Článok 3 ods. 1 Smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že:- pojem „značná nerovnováha“ ku škode spotrebiteľa treba posúdiť na základe analýzy vnútroštátnych právnych predpisov uplatňovaných v prípade absencie dohody medzi zmluvnými stranami s cieľom posúdiť, či a prípadne v akej miere je právne postavenie spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy nevýhodnejšie než právne postavenie zakotvené v platnom vnútroštátnom práve. ... - na účely určenia, či dôjde k nerovnováhe „napriek požiadavke dôvery [dobrej viery - neoficiálny preklad]“, treba preveriť, či predajca alebo dodávateľ, ktorí zaobchádzajú so spotrebiteľom čestne a rovnocenne, mohol rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s dotknutou podmienkou po individuálnom dojednaní“.

42. Zákonnodarca opakovane pristúpil k regulácii úverových vzťahov a oficiálne sa kritizuje nadmerný nárast zadlženia obyvateľstva z úverových vzťahov. Cit napr. z dôvodovej správy k novele nar. vl. 87/1995 Z.z. vykonanej nar. vl. č. 586/2008 Z.z. „Cieľom predkladaného návrhu je doceliť vyváženú právnu úpravu v oblasti sankcií, a tak zamedziť jednej z foriem úžerných praktík v spotrebiteľských veciach. Reaguje sa na sofistikovanejšie a oveľa nebezpečnejšie úžerné praktiky, pri ktorých sa síce nedojednávajú vysoký úrok za poskytnutie peňažných prostriedkov, ale cez množstvo zmluvných pokút a iných sankcií sa ospravedlňuje neprimeraný nárast výšky pohľadávky. Podľa článku 8 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách môžu štáty prijať prísnejšie opatrenia za účelom zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa. Navrhovaná právna úprava bez ujmy pre dodávateľa zabezpečuje jednoduchšie, ale predovšetkým jednotnejšie pravidlá pri sankciách spojených s porušením záväzku spotrebiteľa....Spotrebiteľské vzťahy nesmú byť zdrojom neprimeraných ziskov...“.

43. Nemali by byť pochybnosti, že úver je odplátnym právnym úkonom, za ktorý možno dohodnúť úroky a že možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie). Zákon teda umožňuje dodávateľovi na určitú dobu (do splatnosti) podľa jeho predstavy poskytnúť úver a vypýtať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku sa prirodzene sledujú úroky na dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Zo zákonom stanovených dôvodov (napr. nespĺcanie úveru) má dodávateľ tiež právo splatnosť posunúť. Niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania. Ak úver nie je splatený po splatnosti, zákon priznáva za zadržovanie finančných prostriedkov sankcie či už zákonné (úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta).

44. Uvedenej ponuky zákona (dispozície) sa evidentne dotýka dohoda o úrokoch po splatnosti popri ďalších úrokoch za omeškание a ďalších sankciách. Ak evidentne táto dohodnutá konštrukcia indikuje neprimeraný nárast dlhu, zákonite sa natíska otázka povinnosti vykonania súdnej kontroly prijateľnosti takejto dohody (úrokov popri úrokoch z omeškania a ďalších sankciách).

45. Nikto asi nepochybuje o tom, že taký odklon od dispozície právnej normy, ktorý sleduje úroky popri úrokoch z omeškania či iných sankciách je v neprospech žalovanej. Ak by takejto dohody nebolo, zákon by umožňoval žalobcovi uplatniť po splatnosti sankcie úroky z omeškania pri pomerne novom pravidle o administratívnom strope na celkové sankcie zakotvenom v § 3a nar. vlády 87/1995 Z.z. „Ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškание spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom

omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru. Za sankcie podľa odseku 1 sa považujú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov. Ak sankcie podľa odseku 1 dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú prevýšiť úroky z omeškania podľa tohto nariadenia vlády.“

46. Je evidentné, že úroky popri úrokoch z omeškania sú nielen odklonom od zákona v neprospech žalovanej, ale vo svojich dôsledkoch odporujú aj kogentnému zákonnému pravidlu. Uplatnený úrok z úveru prevyšuje úrok z omeškania a problematická klauzula o úrokoch popri úrokoch z omeškania (po splatnosti) prima facie potenciálne umožňuje navýšenie dlhu nad výšku poskytnutého úveru v rozpore s ust. § 3a ods. 3 nar. vl. 87/1995 Z.z. (úver 3.000,- eur).

47. Sotva by sa dalo veriť, že by nielen žalobca, ale akákoľvek banka v čase kontraktácie zakladala odplatu za poskytnutie úveru za iné obdobie ako dohodnuté úverové obdobie alebo že by s úverom spájala výhodu pre prípad omeškania. Naopak, od každého veriteľa konajúceho s odbornou starostlivosťou sa očakáva, že cenu za úver zjednáva na úverové obdobie do splatnosti pohľadávky. Preto práve cena za úver za úverové obdobie do splatnosti úveru vyjadruje cenu úveru a je teda pojmovo jednoznačne odlišiteľná od sankcii za omeškanie s plnením dlhu spotrebiteľa. Pre prípad omeškania nie inštitúty ceny úveru, ale inštitúty rôznych sankcií za neplnenie povinností riešia krízu spojenú s omeškaním.

48. V danom kontexte považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že sa stotožňuje s tou časťou odôvodnenia NS ČR vo veci 33Odo/657/2005, v ktorej sa argumentuje, že úroky predstavujú odmenu (cenu) za „užívaní jistiny“ a úroky z omeškania sankciu. Nie však s názorom, že cena je neuzavretá, kým sa úver celý nesplatí a že popri úrokoch z omeškania sú prípustné aj úroky. Cena musí byť jasne stanovená a uzavretá uplynutím úverového obdobia či už pôvodne dohodnutého alebo predčasne skončeného. Neuzavretá a otvorená môže byť len sankcia, ktorej výšku reguluje všeobecne záväzný predpis tak, aby nenadobudla neprimerané rozmery. Ak by sme totiž pripustili, že cena sa môže meniť v čase a v závislosti od subjektívneho faktora správania spotrebiteľa, mala by táto skutočnosť zásadný dopad aj na ustálenie podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienok, za ktorých bude spotrebiteľ kontrahovať. Zákon č. 129/2010 Z. z. požaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť výšku ročnej percentuálnej miery nákladov, a to pri zákonnej domnienke uvedenej v § 19 ods. 3 cit. zákona, podľa ktorého: „Pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov sa vychádza z predpokladu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere zostane platná dohodnutý čas a že veriteľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere“. Uvedená zákonná domnienka pri súčasnom ustálení ďalších podstatných náležitostí zmluvy, akou je napríklad konečná splatnosť, výška splátok istiny, poplatkov a iných plnení, tvorí ucelený komplex informácií, za ktorých spotrebiteľ prijíma úverové rozhodnutie a vstupuje do kontraktáčného procesu a ktoré by sa pri trvaní zákonnej domnienky nemali meniť. Práve z tohto dôvodu zákonodarca absenciu zásadných zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere „odmenil“ civilnou sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Citovaná zákonná domnienka v plnej miere dopadá aj na prejednávajúcu vec, keďže práve interpretáciou uvedeného pravidla je potrebné ustáliť rámec uplatňovaných nárokov žalobcu. Žalobca sa dovoláva nárokov na odplatné úroky, ktoré by mu patrili v prípade, ak by bol zachovaný stav zákonnej domnienky, a teda trvanie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy za stavu, že veriteľ aj spotrebiteľ budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve. Keďže tento stav netrvá, je zrejmé, že došlo k zmene záväzku, ktorá bola privodená omeškaním spotrebiteľa a súčasne predčasným zosplatením úveru zo strany veriteľa. Zmena záväzku logicky prináša aj zmenu pomerov plnenia a aktivuje režim omeškania v spojení s využitím práva podľa a za podmienok § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti je však potrebné rovnako uviesť, že k predčasnému zosplateniu záväzku spotrebiteľa došlo konaním veriteľa, a teda, bol to veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou (obsahu) záväzku určil aj režim ďalšieho plnenia záväzku svojím jednostranným adresovaným právnym úkonom. Okrem skutočnosti, že pri plnení záväzku je potrebné za každých okolností vychádzať zo stabilizovaných podstatných náležitostí zmluvy, ktoré sprevádzajú celú existenciu a trvanie záväzku, a to až do času zmeny (obsahu) záväzku, ktorá predstavuje prekonanie dojednaných podmienok postupného splácania záväzku, považuje odvolací súd za potrebné

na doplnenie odôvodnenia súdu prvej inštancie viac objasniť aj inštitút predčasného zosplatnenia úveru a jeho právny režim.

49. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Teda podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdiely spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov od spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však nepožíva v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z.z.. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných

ustanovení Občianskeho zákonníka a nar. vl. alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

50. Pomerne často sa v sporoch z úverových vzťahov vyskytuje argumentácia o nezodpovednosti dlžníka, ktorý nesplatil včas svoj dlh, čo namieta aj odvolateľ. Až nebezpečne sofistikovane sa touto argumentáciou potom presadzujú rôzne neprimerané nároky veriteľov. Na rozdiel od neodložených platieb za produkty (napr. kúpa tovaru za hotové) sú odložené platby (napr. úvery, pôžičky) vždy neisté a závisia od okolností, ktoré nastanú v budúcnosti (nesolventnosť, strata práce, uprednostnenie životne dôležitých potrieb, náhodilé výdavky narodenie, smrť, inkasné nedoplatky). Z uvedených dôvodov je nevyhnutné, aby úverové vzťahy boli osobitne chránené a potvrdzuje to vlastne aj osobitná smernica o spotrebiteľských úveroch a na vnútroštátnej úrovni celý rad osobitných noriem.

51. Dodávateľ úveru je ten, kto peniaze má a chce ich zhodnotiť. Na druhej strane vystupuje spravidla najmä pri drobných úveroch osoba, ktorá nemá ľahké sociálne postavenie. Je preto mimoriadne dôležité akékoľvek krízové stavy vyrovnáť maximálne koľko sa len dá v súlade s imperatívom ekvity. To však nejde, ak sa priznajú úroky popri úrokoch z omeškania, pretože sa nabúrava celý zmysel ochrany pred drastickým a nekonečným nabaľovaním istiny v rozpore s ratio legis zákonom upraveného sankčného mechanizmu (§517 ods. 2 v spojení s n.v. 87/1995 Z.z.). Argumentácia o vhodnosti tlaku na dlžníka nadmerným úročením je až nezodpovedná najmä v prípadoch, ak objektívne nastali v živote dlžníka ťaživé situácie alebo veriteľ podcenil bonitu spotrebiteľa a následne prišiel k zmene záväzku formou jednorazového, mimoriadneho zosplatnenia.

52. Úroky za poskytnutie úveru sa na rozdiel od odplaty za akúkoľvek inú odplacnú službu, či kúpu tovaru odlišujú tým, že plynutím času narastajú (cena za poskytnutú službu narastá). Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Takto dochádza k obchádzaniu inštitútu iného plnenia na účely aplikácie § 3a ods. 2 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

53. Z dôvodov vysvetlených a uvedených vyššie, dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania prípadne ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru (bod 4 Zmluvy o úvere) spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, predstavuje značné zhoršenie postavenia spotrebiteľa oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru. Je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne vyjednal s dodávateľom, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne (C-415/2011, AZIZ).

54. Ako už odvolací súd vyššie uvádza, niet kogentnej úpravy o úrokoch popri úrokoch z omeškania. Zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a je nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany. Navyše sa takáto dohoda dostáva do rozporu aj s ustanovením § 3a vl.n. 87/1995 Z.z.

55. Preto treba konštatovať neplatnosť takejto dohody (o úrokoch popri úrokoch z omeškania) pre rozpor so zákonom (§ 39 a § 52 ods. 2 v spojení s § 517 ods. 2 OZ).

56. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na úrok z omeškania zo zmluvných úrokov, nepriznanie ktorých je taktiež predmetom odvolania žalobcu, treba súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že úroky z omeškania majú vo vzťahu k úrokom z úveru povahu akcesorickú, a pokiaľ podľa názoru súdu prvej inštancie (i podľa názoru odvolacieho súdu) nemá žalobca právo na úroky z úveru po zosplatnení úveru, nemôže mať za týchto okolností nárok na zaplatenie akcesorického nároku, teda úrokov z omeškania vo vzťahu k úrokom z úveru (t.j. z tzv. zmluvných úrokov).

57. Preto postupom podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd v tejto časti (t.j. vo vzťahu k nárokom žalobcu na zaplatenie zmluvných úrokov - úrokov z úveru, ako aj vo vzťahu k úrokom z omeškania viažucim sa na zmluvné úroky) rozsudok ako vecne správny potvrdil, vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania,

ktorý je taktiež vecne správny a odôvodnený, pričom v podrobnostiach poukazuje na správne a výstižné dôvody nachádzajúce sa v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP).

58. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovaná ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

59. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).